

Ruusu-Ristin XIV vuosikokous.

Ruusu-Ristillä on tuskin ollut ainoatakaan vuosikokousta, jonka merkitys olisi ollut yksinomaan muodollista laatua. Ne ovat järjestöemme tähänastisessa elämässä olleet tapahtumia, joilla on aina ollut enemmän henkistä merkitystä kuin yleensä seurojen ja yhdistysten säännöllisesti uusiintuvilla vuosikokouksilla. Mieleen tulevat itsestään muinaisten kansojen mysteriojuhlat, ja ellei olisi lioittelua, voisi järjestöemme vuosikokouksia vaikutusta silmällä pitäen nimittää kollektiivisiksi vihkimyksiksi. Jokaisen päätyttyä tuntuu kuin kokonaisuutena olisimme saaneet päästötodistuksen luokalta toiselle; olipa tämä vaikutelma oikeutettu tai ei, joka tapauksessa iloitsimme menneestä ja odotamme jännityksellä tulevaisuutta, ja ajatukset, jotka arkipäivien saavuttua palaavat takaisin kokousaikaan, tuovat siitä mieliimme tyyntä iloa, rohkeutta ja voimaa. Saatapa tuntua siltäkin kuin ilomme vasta jälkeenpäin pääsisi oikeuksiinsa, ikäänkuin kokousaika olisi ollut yhtämittaista mietiskelyä, kohoutumista siihen henkiseen todellisuuteen, joka on ulkonaisen järjestöemme yläpuolella, ja ikäänkuin rajoitetut persoonallisuutemme kykenisivät vain vähitellen omaksumaan sen, minkä minuuksina olemme kokeneet lyhyen ajan kuluessa. Vaikka meidän tätä kaikkea muistellessamme täytyy käyttää tunne-sanan johdannaisia, ilmaisevat ne vain kokemustemme taustan, pohjaväriyksen, säestyksen; vuosien kuluessa saavuttamamme kokemus on, että voittomme näistä tilaisuuksista merkitsee meille käytännössä lisääntyneitä mahdollisuuksia Ruusu-Ristin hengen ymmärtämiseen, tahtomiseen ja toteuttamiseen.

Näin ollen on helppo käsittää, miten vaikea ja epäkiitollinen on kronikoitsijan tehtävä. Ainoa, mitä hän voi välittää, on asioiden ja tapahtumien luettelo. Kertakaikkinen totuus on, ettei mistään henkisestä liikkeestä ole kirjoitettu eikä voida kirjoittaa pätevää historiaa. Se on asia-luettelo, legendaa — tai kumpaistakin.

Ruusu-Ristin neljästoista vuosikokous oli työvuoden huippu ja päätekohta. Tämän kevään kuluessa lisäsi sen odotukseen ja valmistuksiin liittyvää jännitystä kysymys P. E:n paluusta. Tiedettiin, että hän kaipasi synnyinmaahansa, mutta hänen tulonsa aika oli mahdollisimman epävarma. Kun saatiin kuulla, että hän itse arveli olevansa

kotimaassa vasta kesäkuun alkupäivinä, tehtiin etupäässä toispaikkakuntalaisten matkustamismahdollisuuksia silmäläpitäen päätös, että vuosikokous pidetään, niinkuin tavallisinta on ollut, pääsiäisenä. Päätöksen tekijät olivat kuitenkin vielä odottavalla kannalla, ja pian se muutettiin, sillä aavistukset kehoittivat siirtämään vuosikokouksen kaiken varalta helluntaihin. Ja aavistukset osoittautuivat oikeiksi: P. E. saapui Suomeen hyvissä ajoin ennen helluntaita.

L a u a n t a i n a, toukok. 19 pñä, kokoontuivat vuosikokoukseen saapuneet tavanmukaiseen tervetuliais- ja tutustumisillanviettoon Kulmakoululle. Temppleri oli tänäkin vuonna saanut koristelunsa; aiheiltaan ja käsittelyltään varhaiskristilliset seinämaalaukset olivat jääneet paikoilleen, mutta pylväiden päitä koristivat riippuvat kukkalaitteet. Ruusu-Ristin Nuoret olivat järjestäneet salin sähkölaitteet uudella tavalla, joka entistä paremmin vastaa käytännöllisyyss- ja kauneusvaatimuksia. — Maisteri Sven Krohn lausui illan tervetuliaissanat; muu ohjelma, jonka keskeytti väliaika kahvitarjoiluineen, käsitti runsaasti taidesityksiä. Soittoa esittivät Helvi Leiviskä ja Ruusu-Ristin Soittajat, laulua Hellin Kahila ja Clara Bonsdorff sekä naiskuoro, Eino Leinon „Elegian“ lausui Mikko Holmberg, ja lopuksi esitti Piippa Heliö yleisellä ihastuksella kuul-tuja Kantelettaren runoja. — P. E. istui puheenjohtajan paikallaan väliaikaan asti, jolloin hän, väsynyt kun oli, poistui lepäämään.

S u n n u n t a i n a alkoi varsinainen vuosikokous. P. E. puhui aluksi muutamia sanoja pahoitellen sitä ettei ollut niin hyvissä voimissa kuin olisi tahtonut olla ja toivoi, että läsnäolijat suhtautuvat häneen myötätunnolla. P. E. korosti, että hänen sairautensa oli ohimenevää ja viittasi paikkansa pitämättömään ennustukseen, jonka mukaan hänen olisi pitänyt kuolla jo v. 1924. — Kun R. R:n Soittajat olivat esittäneet Händelin „Largon“ puhui P. E. seuraavaan tapaan:

Tämä on meidän neljästoista vuosikokouksemme. Toinen seit-senvuotiskausi on nyt lopussa. Meillä on ollut vuosikokouksissamme tapana muistaa ihmisen seitsemää periaatetta ja verrata kutakin vuosikokousta johonkin periaatteeseen. Tämä vuosikokous kulkee at-man, itsen, hengen merkeissä. Erikoisesti hengen merkeissä vietämme tämän vuosikokouksen. Muistakaamme, että ensimmäinen kristillinen seurakunta alkoi hengen vuodatuksella; helluntaita vietetään senkin muistoksi. Mikä oli se henki, joka silloin vuodatettiin? Oliko se joku ulkoapäin tuleva vuodatus, joka antoi apostoleille

kyvyn puhua eri kielillä, niin että kaikki ymmärsivät? Mitä se henki oli? Apostoleissa heräsi äkkiä selvä tietoisuus siitä, että he eivät olleet ruumiillisia eikä persoonallisia olentoja yksinomaan. Kun Kristus vaelsi maan päällä, edusti hän heille henkeä; he olivat persoonallisuksia hänen ympärillään. Nyt he kaikki tulivat henkiolennoksi; he eivät enää olleet persoonallisia sieluja. Nyt he heräsivät tietoisuuteen siitä, että he olivat henkiolentoja. — Kun henki meissä herää, silloin se tunnustaa asemansa Jumalan edessä. He tunsivat olevansa Jumalan Poikia. Kun ihmiselle näin käy, silloin on todellinen tahto hänessä herännyt. Se ei kysy erikoisia motiiveja, se tahtoo vain Jumalaa, totuutta, rakkautta. Manas ja buddhi ovat silloin ikäänkuin hänen aurassaan; järki on hänen ominaisuutensa, se ei ole hänen syvin olemuksensa. Aikaisemmin ihmisestä tuntui, että hän on yhtä järjen kanssa. Samoin on, kun buddhi hänessä herää; hänestä tuntuu kuin hänen persoonallisuutensa rakastaisi. Mutta kun jumalallinen henki hänessä herää, silloin jumalallinen järki ja rakkaus ovat ominaisuuksia Jumalan Pojassa. Ne voivat valaista hänen persoonallisuuttaan, ne ovat itse asiassa hengen ominaisuuksia. Tällainen ihminen ei enää omista ansioita itselleen, hän sanoo: „En minä, vaan Kristus minussa.” Kristus ihmisessä tulee eläväksi, kun atma herää. Jos Kristus täyttää meidät, ei meille jää mitään kerskattavaa. Se vapauttaa meidät omasta pienestä, syntisestä, huonosta persoonallisuudestamme. Me ihmiset voimme tehdä sen, mitä Jeesus Kristuskin sanoi: „Valvokaa ja ruikoilkaa!” Niin paljon voimme muistaa, että olemme henkiolentoja, että mikään näkyväinen ja maallinen ei ole niin kovin tärkeätä, jotta voisimme seurata Mestaria ja muistaa, mikä on tehtävämme. Muistakaamme nytkin, ettemme ole tämä ruumis, tämä persoonallisuus, vaan että olemme henkiolentoja. Ei ole pelkoa siitä, että kuolema voisi meille mitään.

Kun Ruusu-Ristin kuoro oli R.-R:n Soittajien sääestyksellä esittänyt Beethovenin „Jumalan kunnian luonnossa“ julisti P. E. vuosikokouksen alkaneeksi. Kuoro lauloi Toivo Kuulan „Auringonnousun“, jonka jälkeen esitettiin vuosikokoukselle saapuneet tervehdykset.

Ensimmäiset terveiset toi P. E. matkaltaan Amerikasta kertoen tällöin m.m. vaikutelmiaan Ojaista. Tämä paikka, joka tällä hetkellä on Yhdysvaltojen teosofisen liikkeen tärkeimpiä keskuksia, on P. E:nkin saaman vaikutelman mukaan erittäin hyvin valittu. Sen aura on sekä fyysisesti että näkymättömästi kirkas ja kirkastettu. Luontonsa puolesta se ei ole pohjoismaalaiselle erikoisen kaunis; hän kaipaa siellä graniittia, korkeita puita ja vettä, mutta se on paikka, jota ihminen ei vielä ole ehtinyt turmella. Sikäli kuin siellä on ihmisten muodostamaa auraa, se on enimmäkseen iloista ja harmoonista. Ihmiset yleensä ovat siellä ystävällisiä, eikä se suinkaan johdu yksinomaan siellä asustavista teosofeista. Näitä siellä on joitakin, koska Krontona, T. S:n päämaja, siirrettiin Hollywoodista tämän kas-

vaessa Ojaihin. Keski-Euroopassa ei Ojain kaltaisia paikkoja juuri voi tavata. Täydennettyään lyhyttä matkakertomustaan eräillä meille kaikille erittäin arvokkailla terveillä, P. E. luovutti puheenvuorot läsnäolleille. Seurasi lukuisten tervehdysten vuoro, joita saapui kaikilta puolilta maataamme, sekä yksityisiltä että ryhmiltä.

Ruusu-Ristin Sihteeri esitti vuosikertomuksensa mainiten m.m., että uusia jäseniä on vuosikokousten välisenä aikana liittynyt 35, edellisenä vuonna 64, sitä edellisenä 42. Viimeinen jäsenkortin numero on 1090. Ruusu-Ristin Hallitus on työvuoden aikana kokoontunut 25 kertaa. Ryhmätyö on osoittanut ilahduttavia elpymisen merkkejä: Helsingissä ovat jäsenet tutkineet H. P. B:n „Teosofian Avainta“, „Kynäsepot“, jotka aikaisemmin toimivat Järjestömme liepeillä, on otettu virallisestikin ryhmäksi, ja sen säännöt on hyväksytty; ulkonaista propagandatyötä on Helsingissä tehty uuden suunnitelman mukaisesti, joka on osoittautunut käytännölliseksi. — Kesäkurssit pidettiin viime vuonna elok. 1—6 p:nä. Osanottajia oli tavallista enemmän, 88 henkeä. Keskeisenä oli tällöin P. E:n esitelmäsarja unielämästä ja kuoleman jälkeisestä elämästä, joka myöhemmin syksyllä luettiin Helsingissäkin sunnuntaiesitelmäsarjana. — P. E:n kirjoituksista on ilmestynyt viime vuoden pääsiäismatinean esitelmä, maksuton lentolehtinen „Ruusu-Risti ja vapaamuurarius“ ja „Neljä kättä“. Johtajan pikakirjoitettujen ja monistettujen esitelmien lähettäminen toisille paikkakunnille on järjestetty uudelle kannalle: esitelmät eivät enää kierrä paikkakunnalta toiselle, vaan ne lähetetään tilauksesta erikseen tilaajille, joiden on ne palautettava takaisin kuukauden kuluessa ja maksettava lainamaksu. Tilaaajalle lähetetään kerrallaan korkeintaan kolme esitelmää, joita ei saa jäljentää. — Tämän jälkeen esitettiin Ruusu-Ristin Rahastonhoitajan vuosikertomus.

Kahvitaun päätyttyä kuultiin helsinkiläisten ryhmien ja harrastuspiirien työkertomukset. Luutelimme ne osoitukseksi työmme monipuolisuudesta: 1) Yleinen jäsenkokous (helsinkiläisten ryhmäopiskelu), 2) Töölön ryhmä, 3) Uuden testamentin tutkijapiiri, 4) Päämajaryhmä (joka Johtajalta sai erikoista turnustusta ja rohkaisua epäitsekkyyttä ja kieltäytymistä vaativista pyrkimyksistään), 5) Kynäsepot, 6) Ruusu-Ristin kuoro, 7) Etsijäin piiri, 8) Musiikki-

ryhmä, 9) Ruusu-Ristin Nuoret, 10) Kerhola-ryhmä, 11) Näyttämöryhmä.

Lopuksi keskusteltiin kesäkurseista. Johtaja ehdotti kokousajaksi elokuun 12:n ja 19:n p:n välistä aikaa, mutta kun muitakin ehdotuksia ilmeni, siirrettiin ratkaisun tekeminen seuraavaan päivään.

Maanantaina jatkettiin vuosikokousta. Kotvasen keskusteltua tultiin yksimielisiksi siitä, että kesäkurssit pidetään Johtajan ehdottamana aikana eli 12-19 p. elokuuta. P. E. toivoi, että mahdollisimman monet järjestäisivät kesälomansa niin että pääsisivät tuoksi ajaksi Jyväskylään jo senkin takia, että kesäkurssit ovat tänä vuonna ainoastaan Ruusu-Ristin jäsenille. Erittäin runsaasti käytettiin puheenvuoroja, kun otettiin esille keskustelukysymys: Mitä olemme oppineet Johtajan poissaollessa? Yleisenä huomiona sai tällöin todeta, että tämä aika oli ollut jäsenillemme terveellinen: se vaati itsenäistä, omavastuullista työtä ja auttoi monessa suhteessa oikeammin arvostamaan Johtajaamme ja hänen työnsä.

Kokouskeskustelun jälkeen piti P. E. tunnin kestäneen kysymyskokouksen, jonka jälkeen osanottajat hajaantuivat saapuakseen illalla klo 7 vuosijuhlaan, joka tällä kerralla pidettiin Tempelissä. Yleisöä oli odotettu paljon, olipa etukäteen epäilty salia pieneksikin. Kaikki sopivat sentään, vaikka temppelemme tuskin koskaan on ollut niin täynnä. Ohjelma oli kauttaaltaan arvokas, niinkuin odottaa sopi. Musiikkia oli runsaasti; laulajina esiintyivät Siiri Lappi-Seppälä, Martti Seilo ja Ruusu-Ristin kuoro. Akseli Tolan „Riemujuhla“, joka pääsiäismatineassamme herätti täysipainoisuudellaan ansaitsemaansa huomiota, esitettiin nyt toistamiseen kiitolliselle kuulijakunnalle. P. E:n juhla-esitelmää „Teosofinen liike ja apostoli Paavali“ oli odotettu jännityksellä. Yritämme seuraavassa toistaa joitakin ajatuksia tästä hänen viimeisestä esitelmästään, joka pikakirjoitettuna on tallella ja saataneen siis vielä kokonaisuudessaan kaikkien jäsenten luettavaksi.

Teosofinen liike ja apostoli Paavali on yllättävä yhdistelmä. On harvinaista, että puhutaan apostoli Paavalista teosofisen liikkeen yhteydessä. Huomio on kohdistettava teosofisen liikkeen alkuun, siihen, mistä se on kotoisin. Se ei ole uskonto eikä lakko. Se on uskonnollinen sikäli, että se puhuu uskonnosta yhteisenä, yleisenä ilmiönä, tutkii, mistä uskonto on saanut alkunsa, kuinka uskonto valaisee kaikkia elämän eri ilmiöitä. Kaikista tärkeintä teosofisen liikkeen yhteydessä on, että sen alkuperä on sama kuin kaikkien suurten uskontojen: se on eräs veljeskunta tämän maan päällä, ja

jonka jäseniä elää tämän ihmiskunnan keskuudessa, vaikka he elävät salattuina ja tuntemattomina. Ihmiset eivät heitä tunne. Vain silloin tällöin se toimii julkisesti siten, että se lähettää jonkun veljen maan päälle. Hän kehoittaa ihmisiä elämään parempaa ja jaloimpaa elämää, mutta me lohdutamme itseämme sillä, että hän ei ole tavallinen ihminen, vaan epätavallinen, ehkäpä joku jumala, niinkuin on aikoinaan luultu Kreikassa ja Intiassa. Siinä ei ole mitään pahaa, ellemmme tahtoisimme vapauttaa itseämme velvollisuuksista, jotka meille tulevat sillä, että hän oli keskuudessamme. Me vaiennamme omantuntonne äänen sillä, että aseamme hänet jalustalle ja palvomme häntä. — Turhaa meidän on haaveilla mistään paratiisista ennen kuin olemme luoneet tilan onnelle, autuudelle, hyvälle omassa sydämessämme. Maapallo ei ole luotu helvetiksi, vaan paratiisiksemme. Kun te otatte itseenne Jumalan valtakunnan, silloin se astuu alas maan päälle. Tähän ovat kaikki suuret opettajat aina viittaneet. Meidän on jatkettava työtä, jonka luonnon kaikki jumalat ovat panneet alulle. Paavali sanoo: „Koko luomakunta odottaa Jumalan Poikain palaamista”. Se merkitsee, että ihmisten vaikutus ulottuu laajemmalle kuin he itse nykyisillään osaavat aavistaakaan. — Teosofinen liike sai alkunsa tästä pyhästä veljeskunnasta. H.P.B. oli heidän työvälineensä. Teosofinen liike on kotoisin korkeudesta, hengen maailmasta. Missä suhteessa teosofinen liike on kristinuskoon? Jeesus Kristus on tuon mainitsemamme veljeskunnan pää. Ovatto hänen apostolinsa kuolleet? Veljeskunnan jäsenistä ovat useimmat tuntemattomat, eräät tunnettuja. Jos he kerran kuuluvat tuohon veljeskuntaan, merkitsee se, että he yhä elävät. Kaikki nuo ihmeelliset ihmiset yhä elävät. Entä meille jo lapsuudestamme tutut apostolit? Vaikkemme tietäisikään kaikkien vaiheita voimme ainakin tietää jotakin eräistä, etenkin Paavalista. Mitä me tiedämme hänestä? Hän oli diasporajuutalainen, joka erosi muista apostoleista siinä, että hänen mielestään pakanoillemkin oli julistettava uutta sanomaa, vieläpä niin, ettei heidän tarvinnut tulla juutalaisiksi. Pietari ja Jaakob antoivat kannatuksensa Paavalille ja Barnabaalle. — Paavali astui syvälisten kokemustensa jälkeen Mestari-ihmisten joukkoon, niiden, jotka tekevät työtä ihmiskunnan hyväksi. Hän ei tullut samalla tavalla kuolemattomaksi kuin Jeesus Kristus. Hän on syntynyt uudelleen, hänellä on uusi ruumis, mutta hän on kuitenkin sama Paavali. Hän on yhtä innostunut Jeesuksen sanomasta kuin ennenkin.

Paavali on katsellut teosofista liikettä. Hän ei liittynyt siihen, kun kaksi muuta Mestaria pani teosofisen liikkeen alulle. Hän pysyi samalla epäilevällä kannalla kuin muutkin. Paavali, joka oli koettanut moneen kertaan puhdistaa kristinuskoa ja kristillistä kirkkoa, pysyi epäilevällä kannalla, mutta luonnollisesti täynnä myötätuntoa. Kaikki eivät ottaneet vastuuta päälleen; sen ottivat Mestarit Moorya ja Koot Hoomi. Monet arvelivat, että he ehkä 20:lla vuosisadalla voisivat tehdä jotakin. Teosofisen liikkeen vaikutushan on, että se tahtoo elähyttää kaikkia uskontoja, saada aikaan, että jokaisessa uskonossa aletaan seurata alkuperäistä opettajaa. — Ehkä 1900-luvun ensimmäisellä puoliskolla voidaan ryhtyä puhdistamaan kristinuskoa, siis jo v:sta 1925. — Pohjolasta tullaan esittämään suurella ponnella, mitä kristinuskoon. H.P.B. on viittannut Suomeen. Se voi merkitä sitä, että H.P.B. on päättänyt: „Minäpä synnyn Suo-

meen." Paavali on mukana tässä työssä. Hän auttaa kaikkia niitä, jotka vilpittömästi tahtovat palvella tätä asiaa.

Toivon, että voisitte uskoa niinkuin minä uskon, tietää, niinkuin minä tiedän, että Paavali on mukana tässä työssä, jota me olemme tekemässä.

Vieraan yleisön poistuttua jäivät jäsenet vielä Temppeeliin vuosikokousta päättämään. P. E. lausui lopettajaisiksi muutamia sanoja, sydäimestä lähteneitä, sydämiin kätettyjä. Hän puhui tulevasta työstään, jolle oli varannut kaksi vuotta, mielessään väikkyvästä uudesta matkasta, joka tulisi suuntautumaan Egyptiin ja Palestiinaan, kristinuskon syntymäpaikoille. Hän tunnusti koti-ikävänsä polttavuuden; hän ei ollut malttanut jäädä sinne, missä oli ollut, vaikka häntä oli pyydetty, ja vaikka hänellä oli ollut siihen tilaisuus. Eikä hän ollut katunut paluutaan: „Erikoisesti tässä vuosikokouksessa olen kuin nuoruuden voimin tuntenut, kuinka ihanaa tämä kaikki on ollut.“ Hän lausui myös kiitoksensa kaikille, ketään unohtamatta, ketään erikseen mainitsematta. Jotkut läsnäolijoista yrittivät hänellekin sopertaa kiitosta, mutta sydämet olivat liiaksi täynnä onnea tyhjentyäkseen sanoissa, ja pian kaikui Tempelissä virsi, joka on päättänyt jo monet vuosikokoukset: „Sun haltuus, rakas Isäni“.

Virren vielä väreillessä temppeliaurassa P. E. siunasi läsnäolijat ja toivotti tapaamista: „Näkemiin ensi vuosikokouksessa!“

Sitä toivokaamme!

J. P t n.